

2011/2012 н.р.

Педрада №2

**«Особисте продуктивне зростання
вчителя як мета педагогічного
процесу»**

Славутинський ліцей

СЛАВУТИЦЬКА МІСЬКА РАДА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
СЛАВУТИЦЬКИЙ ЛІЦЕЙ

Система управління якістю сертифікована за міжнародними стандартами ISO 9001:2008

вул. Героїв Дніпра, 6, м. Славутич, Київська область, 07100
Тел. (04579) 2-22-60, факс (04579) 2-17-27 E-mail: sliceum@ya.ru
Ідентифікаційний код 25931283

Н А К А З

05.03.2012

№

10

**Про підготовку педагогічної
ради „Особисте продуктивне
зростання вчителя як мета
педагогічного процесу”**

Відповідно до річного плану роботи ліцею та з метою сприяння мотивації вчителя до самовдосконалення в різноманітних сферах життя, створення позитивного психологічного клімату в педагогічному колективі шляхом актуалізації установи вчителя на цінність самореалізації у своїй професії в умовах профільного навчання,

НАКАЗУЮ:

1. Провести засідання педагогічної ради 29.03.2012 року о 10:00 в кабінеті 224.
2. Завідуючій бібліотекою Короткевич В.М. до 10.03.2012 року підібрати літературу і оформити виставку з даної теми.
3. Практичному психологу Нашибі Г.А. до 20.03.2012 року провести анкетування педагогів – «Ваш творчий потенціал».
4. Затвердити такий склад педагогів, які працюють над підготовкою питань до педагогічної ради:
 - Леонова Л.М. – «Шляхи підвищення якості безперервного навчання педагогічних працівників, розвиток педагогічної майстерності – пріоритетні завдання методичної роботи в закладі»;

- Рак Г.О., Зінченко В.А. – «Учителі-новатори – педагогічне джерело передового досвіду»;
 - Дерєка Н.І., Нашиба Г.А. – «Модель самоосвіти вчителя загальноосвітнього навчального закладу»;
 - Нікітіна М.О., Кирієнко Т.В. – «Чинники, які впливають на навчання, розвиток і саморозвиток педагогів».
5. Педагогам Зінченку В.А., Дерєці Н.І., Рак Г.О., Леоновій Л.М. до 28.03.2012 року підготувати проект рішення педради.
 6. Секретарю ліцею Мажузі К.А. ознайомити працівників ліцею зі змістом цього наказу.
 7. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

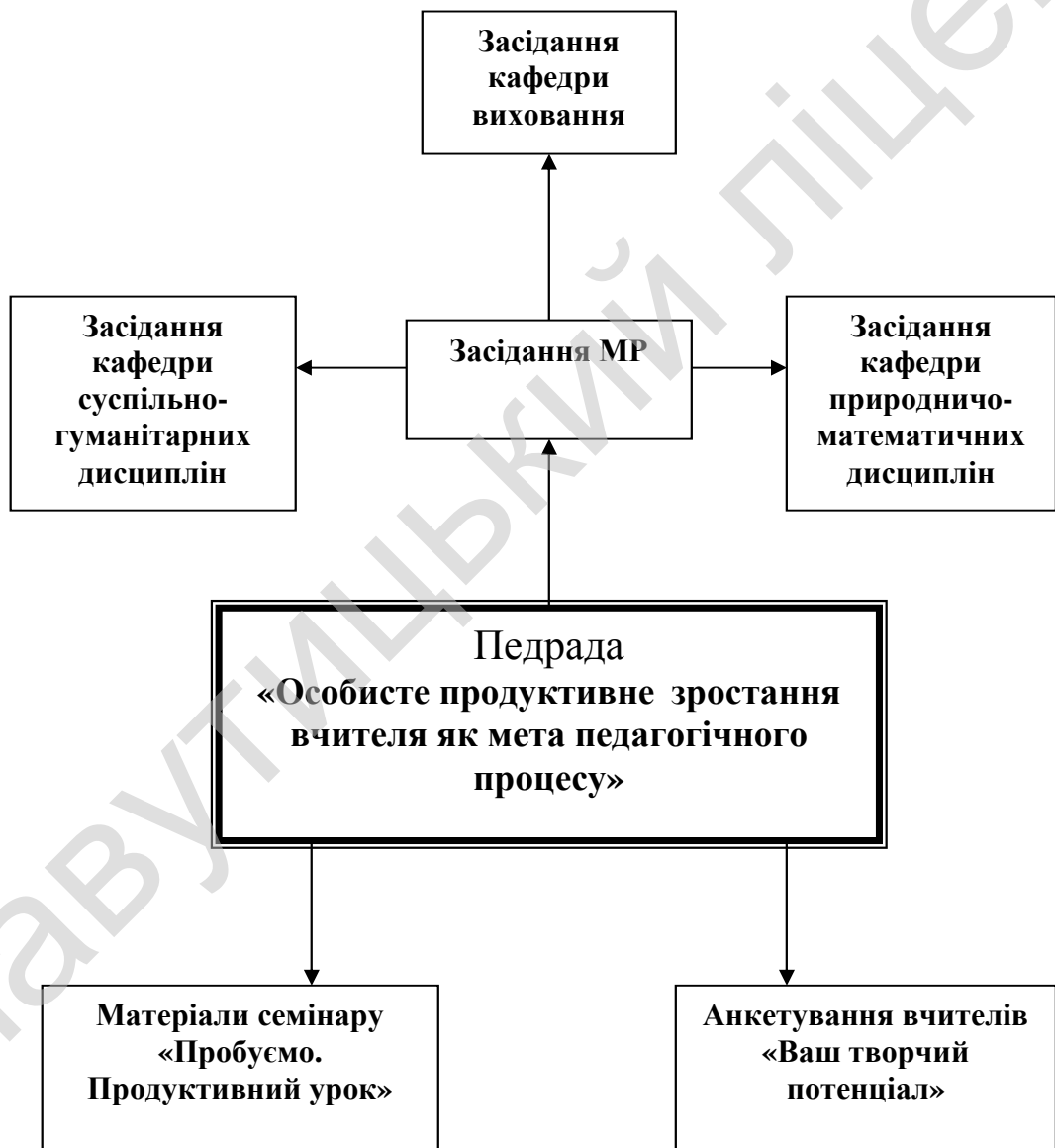
Директор ліцею

Т.О.Нечай

Аркуш ознайомлення учителів з наказом
«Про підготовку педагогічної ради „Особисте продуктивне
зростання вчителя як мета педагогічного процесу»
від 05.03.2012 № 10

№ з/п	Прізвище, ініціали	Назва посади	Підпис	Дата
1	Дерека Н.І.	учитель		
2	Зінченко В.А.	учитель		
3	Кирієнко Т.В.	учитель		
4	Короткевич В.М.	зав. бібліотекою		
5	Леонова Л.М.	заст. директора		
6	Нашиба Г.А.	практ. психолог		
7	Нікітіна М.О.	учитель		
8	Рак Г.О.	учитель		

С Х Е М А підготовки до педради

Готуємося до педради

**«Особисте продуктивне зростання вчителя як
мета педагогічного процесу»**

**Педрада відбудеться 29.03.2012 року в 10.00 в
кабінеті № 224**

Питання для обговорення:

- 1. Шляхи підвищення якості безперервного навчання педагогічних працівників, розвиток педагогічної майстерності – пріоритетні завдання методичної роботи в закладі;**
- 2. Учителі-новатори – педагогічне джерело передового досвіду;**
- 3. Модель самоосвіти вчителя загально-освітнього навчального закладу;**
- 4. Чинники, які впливають на навчання, розвиток і саморозвиток педагогів.**

Особистісне професійне зростання вчителя як мета педагогічного процесу

Список рекомендованої літератури

Учитель як фахівець
живе доти, поки вчиться.
К.Д. Ушинський

1. Бумагіна О. Самоосвіта вчителів [Текст] / О. Бумагіна // Завуч. - 2002. - №36. - С. 4.
2. Буняк Т.В. Розвиток педагогічної майстерності вчителя в системі особистісно орієнтованого навчання [Текст] / Т.В. Буняк // Педагогічна майстерня. - 2011. - №4. - С. 2-7.
3. Бухлова Н. Самоосвіта і самореалізація особистості [Текст] / Н. Бухлова // Завуч. Наша вкладка. - 2003. - №8. - С. 2-4.
4. Віаніс-Трофименко К.Б. Підвищення професійної компетентності педагога [Текст] / К.Б. Віаніс-Трофименко, Г.В. Лісовенко. - Харків: Основа, 2007. - 178 с. - (Бібліотека журналу «Управління школою»; Вип. 7 (55)).
5. Вчитель: Самооцінювання [Текст] / упорядник Н. Мурашко. - К.: Шкільний світ, 2007. - 128 с. - (Бібліотека «Шкільного світу»).
6. Гончарова І.М. Керування самоосвітою вчителів як запорука своєчасної модернізації педагогічного колективу [Текст] / І.М. Гончарова//Заучу все для роботи.-2010. -№13-14. -С. 35-38.
7. Жерносек І.П. Організація науково-методичної роботи в школі [Текст] / І.П. Жерносек. - Харків: Основа, 2006. - 128 с. - (Бібліотека журналу «Управління школою»; Вип. 9(45)).
8. Зленко Л. Особистісно орієнтовний підхід до підвищення професійної майстерності вчителя [Текст] / Л. Зленко // Світло. - 2003. - №2. - С. 3.
9. Калошин В.Ф. Методичні рекомендації щодо самооцінки та саморозвитку вчителя [Текст] / В.Ф. Калошин, Д.В. Гоменюк // Управління школою. - 2012. - №4-5. - С. 54-78.

10. Калошин В.Ф. Шлях до власної досконалості [Текст] / В.Ф. Калошин // Управління школою. - 2010. - № 9. - С. 36.
11. Карнаухова Л.О. Рефлексія як самоаналіз діяльності та її результатів [Текст] /Л.О. Карнаухова // Педагогічна майстерня. - 2011. - №4. - С.17-21.
12. Каплунова Т.М. Самоаналіз уроку - це важливо! [Текст] / Заучу все для роботи. - 2010. - №11-12. - С. 23-25.
13. Колесникова О. Найкраща освіта - самоосвіта [Текст] / О.Колесникова // Директор школи. - 2009. - № 16. - С. 1 -2.
14. Кушуріна Л.С. Роль самоосвіти в підвищенні професійної компетентності педагога [Текст] / Л.С. Кушуріна // Заучу все для роботи. - 2010. - №4. - С. 25-30.
15. Особистісно зорієнтована робота з підвищення фахового рівня вчителів [Текст] // Завуч. - 2009. - №28. - Наша вкладка. - С. 1-12.
16. Підласий І.П. Продуктивний урок: Поема [Текст] / І.П. Підласий // Управління школою. - 2010 - №25. - 62 с.
17. Пістрюга Л.В. Аксиоми самоосвіти [Текст] / Л.В. Пістрюга // Заучу все для роботи. - 2010. - №17. - С. 2-22.
18. Пищик О.В. Самоосвіта - складова професійного навчання [Текст] / О.В. Пищик // Педагогічна майстерня. - 2011. - №9. - С. 10-14.
19. Перспективний педагогічний досвід [Текст] / упорядник Ж. Сташко. - К.: Шкільний світ, 2007. - 128 с. - (Б-ка «Шкільного світу»).

Тема педради: «Особисте продуктивне зростання вчителя як мета педагогічного процесу»

Мета педради: Сприяння мотивації вчителя до самовдосконалення в різноманітних сферах життя; створення позитивного психологічного клімату в педагогічному колективі шляхом актуалізації установки вчителя на цінність самореалізації у своїй професії в сучасних умовах профільної школи.

План підготовки

1. Створення ініціативної групи з проведення педради.
2. Вивчення науково-методичної літератури із зазначеної проблеми.
3. Наказ про підготовку і проведення педагогічної ради.

Хід педради

У час розбудови української національної школи проблема формування активної творчої особистості є досить актуальною. Центральною фігурою навчально-виховного процесу є вчитель. Саме від його професійної підготовки, кваліфікації, творчої майстерності залежить організація навчання, ефективність кожного уроку. Чим більше ми розвиваємо й удосконалюємо себе, чим повніше реалізуємо свої можливості, тим цікавішими стаємо для своїх вихованців, тим вагомішим стає наш внесок у спільну діяльність.

Завдання:

- Для чого вчителю необхідно постійно поглиблювати професійні знання й загальну обізнаність?
- Як розвивати себе в емоційній, фізичній, духовній, соціальній сферах?
- Як скласти програму особистісного зростання вчителя?

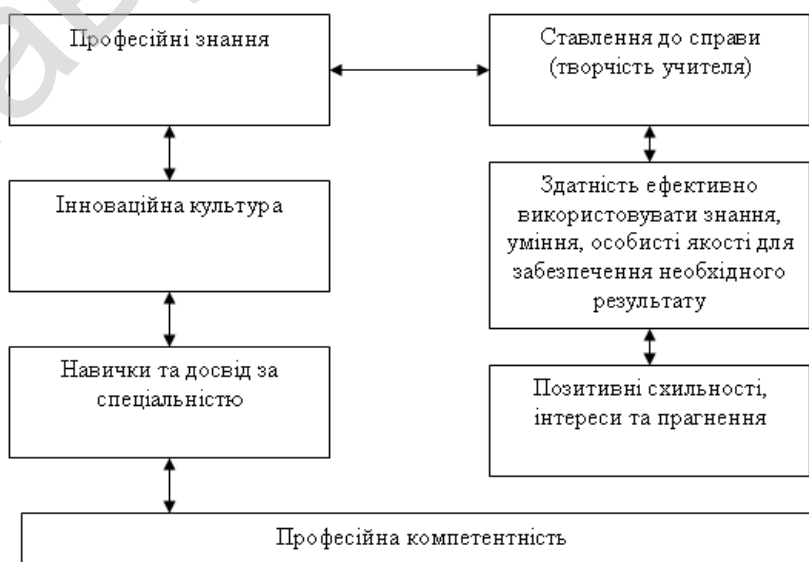
Шляхи підвищення якості безперервного навчання педагогічних працівників, розвиток педагогічної майстерності – пріоритетні завдання методичної роботи в закладі.

*Учитель живе доти, доки вчиться;
щойно він перестає вчитися,
у ньому помирає вчитель.*

К.Ушинський

Нова парадигма освіти визначає нові змістовно-ціннісні орієнтири освітнього процесу. У всьому світі завданням навчально-виховної роботи вже є не просто надання людині певної суми знань, а її розвиток, становлення особистості, формування мотивації до самонавчання та навичок саморозвитку, самоактуалізації.

Сучасна методична система вимагає не лише формування педагогічної майстерності, що спрямована на вдосконалювання знань, умінь і навичок педагога, а й створення умов для реалізації особистісних функцій педагога, для підвищення рівня його професійно-особистісного саморозвитку, готовності до інновацій, створення індивідуально - авторської педагогічної або методичної систем. Педагогічний професіоналізм, педагогічна компетентність — це категорії, пов'язані з професією вчителя, отже, і появу їх можна розглядати в контексті безперервної педагогічної діяльності, вимог до вчителя та його підготовки.

Професійна компетентність учителя обумовлює його педагогічну майстерність. На думку А. Макаренка, педагогічна майстерність — це знання особливостей педагогічного процесу, уміння його побудувати та привести в рух.

За глибоким переконанням А. Макаренка, оволодіти педагогічною майстерністю може кожен педагог за умови цілеспрямованої роботи над собою. Вона формується на основі практичного досвіду. Проте не кожний досвід стає джерелом професійної майстерності. Таким джерелом є лише педагогічна діяльність, осмислена з точки зору її суті, її мети, її технологій; сплав особистісно-ділових якостей і професійної компетентності педагога.

Сучасний учитель — це носій освітніх суспільних змін. Найактуальніше завдання освітян — виховати особистість компетентну, творчу, здатну до життя й діяльності в ХХІ столітті. Але виховати особистість може лише педагог з високою компетентністю, розвиненими творчими, дослідницькими здібностями, високим рівнем інтелігентності, духовно - морального потенціалу, конкурентоспроможності, ерудованості, здатний до безперервної освіти.

Тому завданням методичної служби ліцею є моделювання та створення умов для самореалізації й удосконалення особистості, переходу від традиційних форм організації навчальної діяльності до розвивальних, проблемних, під час яких усі вчителі мали би можливість якомога повніше розкрити свої здібності, набути навичок дослідницької діяльності, розвинути ініціативу та творчий пошук, використати досвід, наукові дослідження своїх колег.

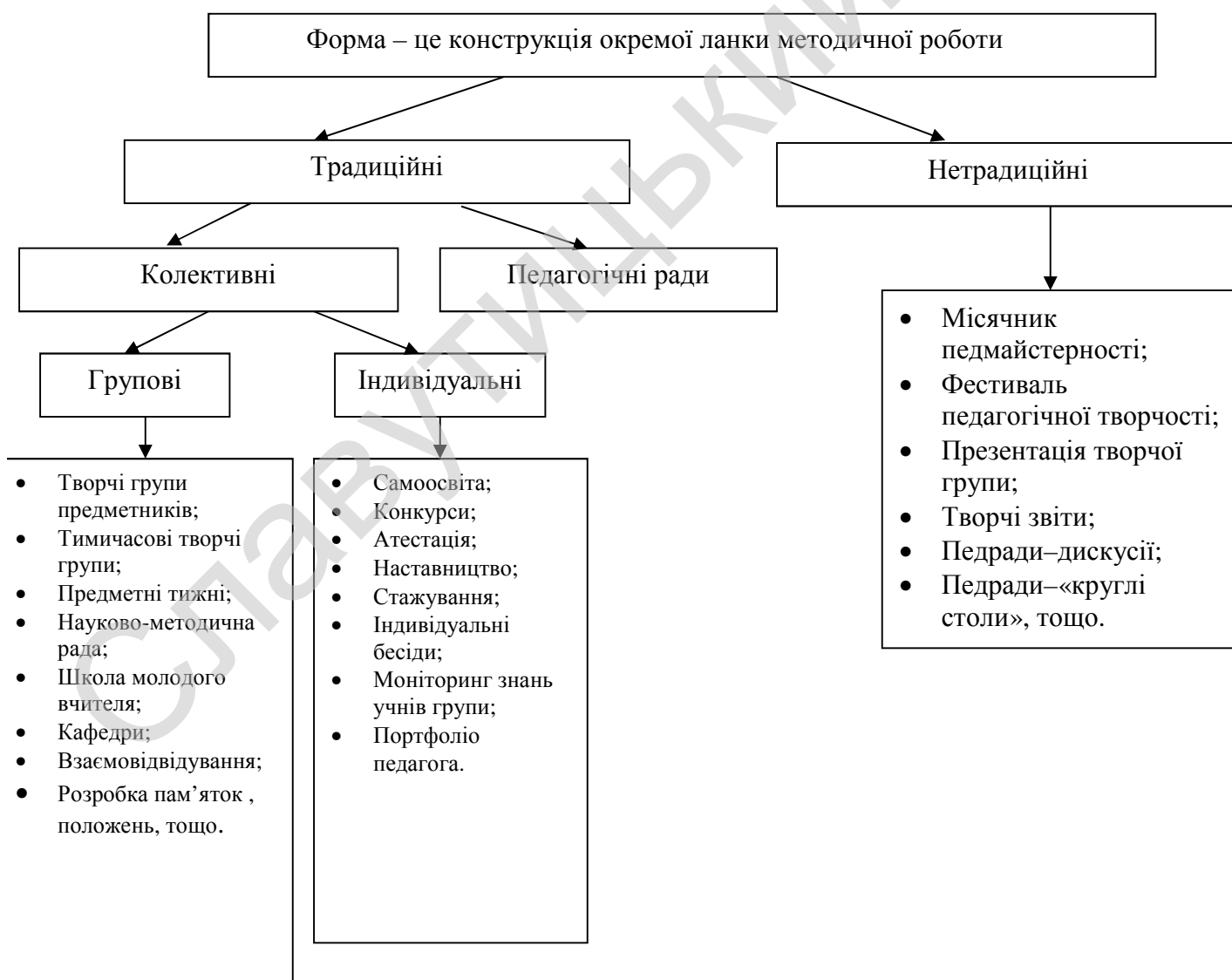
Уся методична робота в ліцеї планується та проводиться на діагностичній основі.

Запровадження методики діагностування дає змогу вже на початку навчального року ознайомитись з рівнем методичної кваліфікації кожного вчителя та з'ясувати, які форми методичної роботи найдоцільніші для конкретного вчителя. На основі даних заповнюють діагностичну карту, що дає змогу відстежити динаміку самовдосконалення, самовизначення, професійного зростання вчителя, і зрештою, порівняти самооцінку останнього з оцінкою його діяльності з боку адміністрації ліцею.

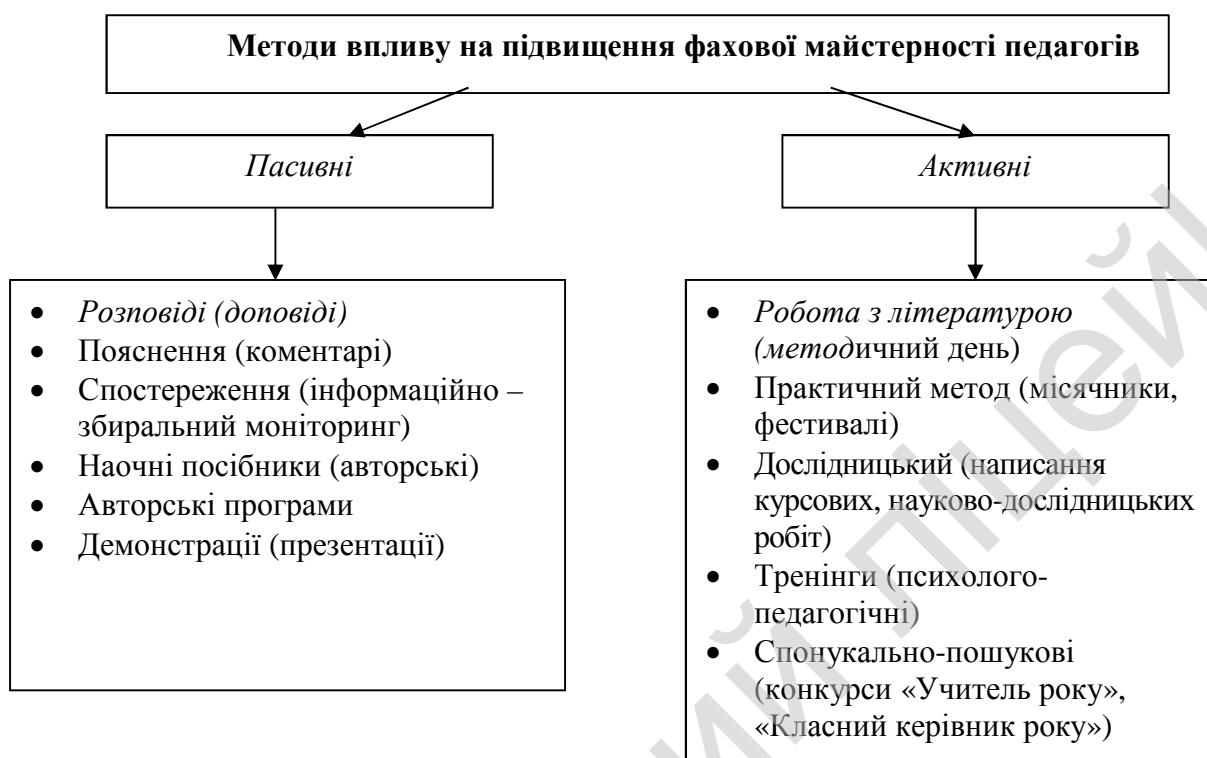
Організація методичної роботи на діагностичній основі сприяє підвищенню творчого зростання всього педагогічного колективу, розробці нових методик в організації внутрішньої методичної роботи. Вона складає цілісну систему взаємопов'язаних дій і заходів, спрямованих на всебічне підвищення професійного рівня загалом, на розвиток ініціативи та творчості кожного вчителя зокрема, і, врешті-решт, на підвищення ефективності навчально-виховного процесу.

У системі внутрішньоліцейської методичної роботи реалізуємо як групові, колективні, так і індивідуальні форми роботи, різноманітні методи. Лише за цієї умови можна забезпечити надання систематичної практичної допомоги кожному вчителю.

Форми методичного впливу на підвищення фахової майстерності педагогів

Методи – це способи роботи педагогів, за допомогою яких досягається мета...

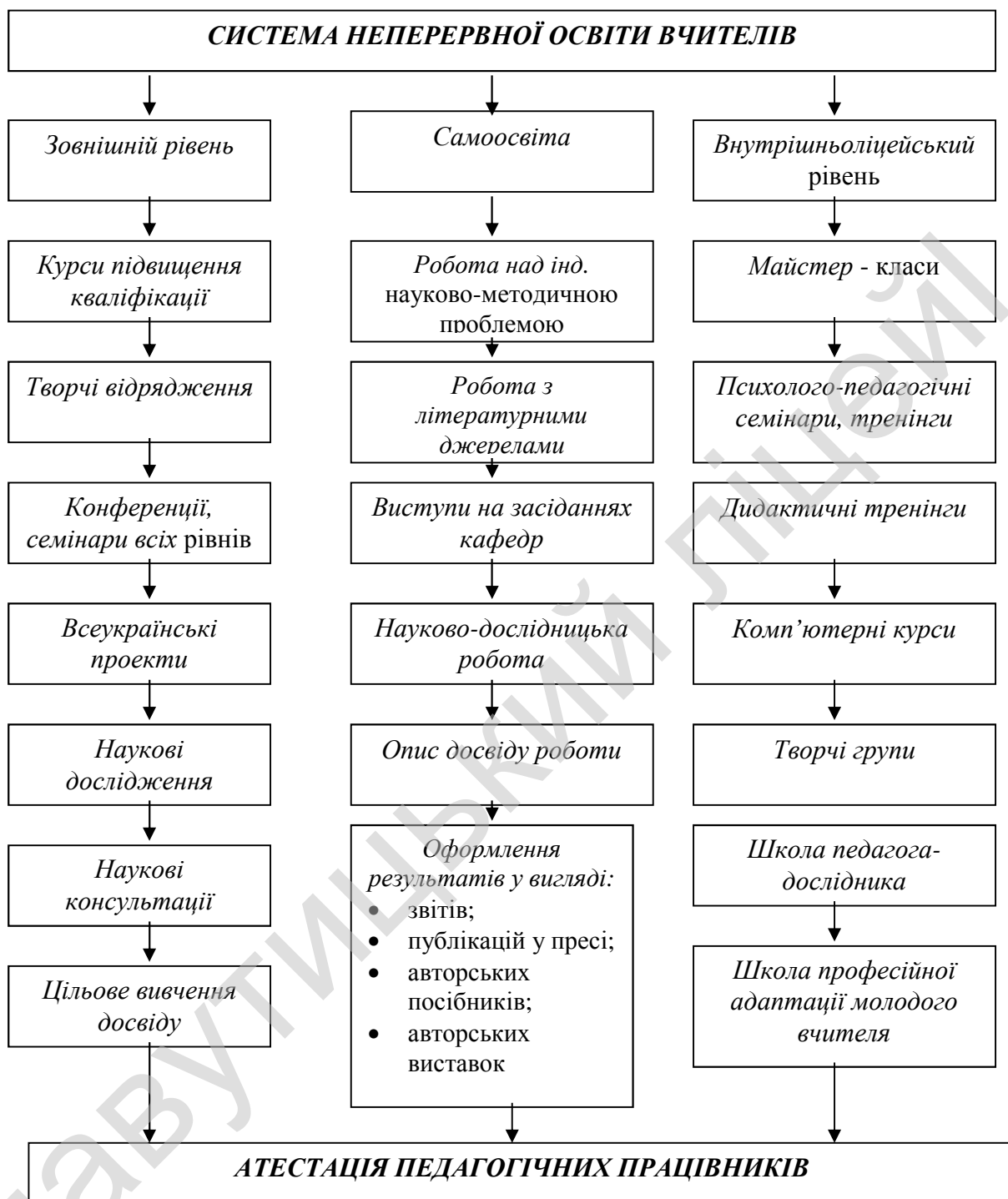
Центром методичної роботи ліцею є методичний кабінет, у якому зосереджене необхідна методична інформація.

Координує всі ланки роботи науково-методична рада, одним із завдань якої є вивчення, узагальнення та популяризація кращого педагогічного досвіду: координація колективних форм і методів роботи та самоосвіти з підвищення педагогічної майстерності й удосконалення фахової підготовки вчителів.

Домінуючою формою методичної роботи є предметні кафедри, кожна з яких працює над обраною науково-методичною темою. Головним у роботі предметних кафедр є робота над проблемною темою ліцею, організація самоосвітньої діяльності вчителів, тощо.

У ст. 55 Закону України «Про освіту» наголошено на тому, що педагогічний працівники мають право на «вільний вибір форм, методів, засобів навчання, ініціативи». У цьому плані особливої актуальності набуває індивідуальна науково-методична робота.

Пріоритетом методичної роботи слід уважати постійний пошук нових педагогічних технологій, ідей, напрямів. А професіоналізм учителя має характеризуватися високим інноваційно-творчим потенціалом.

Одним із важливих завдань внутрішньої методичної роботи є надання допомоги педагогам в удосконаленні їхніх навичок щодо раціональної організації самоосвітньої роботи. Самоосвіта — одна з індивідуальних форм методичної роботи — сприяє підвищенню фахової майстерності педагога.

*Хто дорожить життям думки,
той знає дуже добре, що справжня
освіта є самоосвітою...*

Д.Писарев

Займаючись самоосвітою, учитель сам визначає напрям і зміст своєї роботи. Провівши анкетування серед педагогів ліцею, ми виявили, що в 92% наших педагогів основним мотивом, що спонукає до самоосвітньої діяльності, є прагнення до професійного самовдосконалення. Свою самоосвітню роботу вчитель планує в індивідуальному плані, де зазначено зміст і форми діяльності, термін виконання й позначка про його виконання.

Аналіз самоосвітньої діяльності педагогів свідчить про те, що педагоги розуміють основне завдання сучасної освіти — формування творчої, інтелектуально розвиненої, ініціативної особистості, виховання свідомого громадянина; роботу пов'язують із загальною проблемою, над якою працює ліцей, темою післякурсного завдання. Творчі напрацювання, матеріали з досвіду роботи, моніторинг навчальних досягнень учнів учителі накопичують в особистих папках. Це дозволяє спостерігати зміни в професійній майстерності педагогів. Облік вчителя в методичній та громадській діяльності, який веде сам учитель (методична карта), дозволяє об'єктивно оцінювати ріст професійної майстерності педагога.

Результатом ефективної методичної роботи в закладі є зростання професійної майстерності педагогів.

З 31 педагога закладу (без сумісників) мають:

- вищу кваліфікаційну категорію – 21 чол.;
- I кваліфікаційну категорію – 5 чол.;
- II кваліфікаційну категорію – 2 чол.;
- «спеціаліст» – 3 чол.;
- 8 педагогів – «учитель методист»;
- 6 педагогів – «старший учитель»;
- 7 педагогів – Відмінник освіти України;
- 13 педагогів – учасники конкурсу «Учитель року», «Класний керівник року», «Психолог року», тощо;
- 12 учителів – нагороджені Почесною грамотою МОН України;
- майже всі педагоги мають Подяки Київської облдержадміністрації.

Підсумок: в ліцеї створені сприятливі умови для розвитку творчого потенціалу педагогів, їхнього саморозвитку й самовдосконалення. Поліпшився якісний склад педагогічних кадрів, підвищилась успішність і якість знань учнів. Саме від особистого продуктивного зростання вчителя залежить якість навчально-виховного процесу. Тому девізом роботи нашого ліцею повинні стати слова І. Франка: «Школа – учителем стоїть...».

Заступник директора з НВР

Леонова Л.М.

Славутинський ліцей

Учителі-новатори – педагогічне джерело передового досвіду

Учитель - новатор - це вчитель, який впроваджує нові, прогресивні ідеї.

Педагогічний досвід - це сукупність знань, умінь і навичок, набутих педагогом у процесі практичної навчально - виховної роботи. Його можна визначити як багатогранне явище, що має зовнішні (тематика, певні автори, характеристика, обсяг тощо) і внутрішні (творчий внесок самого вчителя у практичне втілення досвіду, рівень педагогічних знань, умінь і навичок, педагогічної свідомості, які зумовлюють способи впливу на учнів) аспектів.

За характером діяльності передовий педагогічний досвід можна поділити на:

1) дослідницький - експериментальні пошуки способу реалізації наявної педагогічної ідеї:

а) раціоналізаторський - оригінальні знахідки, які відрізняються від досягнутого в науці і практиці, спрямовані на вдосконалення традиційних підходів і поглядів;

б) вразковий - копіює наявний досвід (з незначними поправками і власними напрацюваннями).

2) новаторський - породжує нову педагогічну ідею.

Практика показує, що сьогодні немає вчителя, який би не відчував потреби у чіткому уявленні своєї поведінки, не мріяв досягти того високого рівня у цілісному педагогічному процесі, який називається майстерністю. Майстерність педагога - новатора як вищий рівень розвитку його професіоналізму, є результатом педагогічного досвіду і творчого саморозвитку.

Педагогічна майстерність - це сукупність певних якостей особистості вчителя, які зумовлюються високим рівнем його психолого - педагогічної підготовки, здатністю оптимально вирішувати педагогічні завдання. Педагогічна майстерність є вищою формою професіоналізму вчителя - новатора, яка включає такі **види діяльності**:

1) **Діагностична** - спрямована на вивчення учнів, визначення рівня їх розвитку і вихованості, для цього він повинен володіти різними методами діагностики.

2) **Орієнтаційно - прогностична** - проявляється в умінні вчителя визначити метод виховної діяльності, відштовхуючись від компонентів цілісного педагогічного процесу на кожному його етапі, прогнозувати його результати, тобто те чого конкретно хоче досягти педагог.

3) **Конструктивно** - проектувальна - спрямована на вирішення завдань конструювання і проектування змісту діяльності педагога і учнів у цілісному педагогічному процесі.

4) **Інформаційно - пояснювальна** - ґрунтується на тому, що вчитель виступає не тільки як організатор цілісного педагогічного процесу, але і як джерело інформації.

5) **Комунікативно-стимулююча** - це вміння спілкуватись і встановлювати доброзичливі взаємовідносини учнів між собою, спонукаючи їх до активної

діяльності в цілісному педагогічному процесі.

б) Аналітично-оцінювальна - дозволяє вчителю аналізувати стан цілісного педагогічного процесу, виявляти у ньому позитивні і негативні сторони, порівнювати досягнуті результати з запланованими цілями і задачами.

7) Дослідницько-творча - полягає у тому, щоб вчитель зміг творчо застосувати досягнення педагогічної теорії у своїй практиці.

Безумовно для формування педагогічної майстерності вчитель - новатор повинен мати певні природні задатки: зовнішню привабливість, хороший голос, слух, артистичні дані. Але, не зважаючи на важливе значення природних даних, визначальну роль відіграють набуті якості. А.С. Макаренко підкреслював, що педагогічну майстерність можливо і необхідно формувати.

Виділені вище види діяльності і критерії майстерності педагога у повній мірі використовуються у досвіді роботи відомих вчителів - новаторів: Ш.А. Амонашвілі, І. П. Волкова, І. П. Іванова, Є. Н. Ільїна, С.Н. Лисенкової, М.П. Щетиніна та ін.

Модель учителя-новатора

1. Натхненний:

- * надихає учнів на успішну діяльність;
- * учні відчують його захоплення своєю роботою та предметом.

2. Професійно підготовлений:

- * добре знає свій предмет;
- * щоденно планує й готує свої уроки.

3. Підтримує учнів:

- * розвиває й підтримує творчість і допитливість учнів;
- * дружній і доброзичливий;
- * підтримує й заохочує;
- * усміхнений, уважний і люблячий.

4. Послідовний, принциповий і вимогливий у викладанні та в оцінюванні:

- * доброзичливо принциповий;
- * цілеспрямований і послідовний;
- * толерантний і терплячий.

5. Забезпечує ефективне навчання й виховання:

- * дає зрозумілі пояснення;
- * навчає цікаво й весело;
- * не принижує особисту гідність учня.

**6. Завжди дає відповідь на несподівані запитання, а якщо не знає відповіді, визнає
зауваживши, що знає, як і де знайти відповідь.**

7. Визнає й практикує різноманіття у викладанні:

- * урізноманітнює навчальний процес;
- * використовує та запроваджує новітні навчальні методи.

8. Гнучкий - позитивно ставиться до змін.

9. Залишає негативний емоційний вантаж поза дверима класу.

Виступ на педраді

учителя світової літератури на тему

«Учителі - новатори - педагогічне джерело передового досвіду»

З досвіду роботи (Рак Г.О.)

Ще в давню пору епохи Відродження геніальний митець Леонардо да Вінчі висловив свою позицію: «Нове - це добре забуте старе». І тому перед застосуванням або винаходом чогось нового кожен вчитель повинен оцінити переваги і недоліки інноваційного виду навчання, можливості свого предмету щодо впровадження, врахувати психолого - педагогічні особливості учнів.

Що ж означає новаторський підхід або новаторство?

Новаторський (від лат. обновник) - це досвід, який запроваджує і реалізує нові прогресивні ідеї, визначає нові шляхи вирішення окремих і загальних педагогічних завдань; використовує нові форми, методи, прийоми, системи діяльності, донині невідомі педагогічній науці та шкільній практиці, істотно модифікує відомі форми, методи й прийоми діяльності, переорієнтовуючи їх на вирішення сучасних завдань.

Новаторським є досвід донецького вчителя фізики *В.Ф.Шаталова*. В основі досвіду - виклад нового матеріалу укрупненими блоками, що спричиняє значне скорочення термінів вивчення окремих навчальних предметів. Така робота забезпечує глибоке розуміння учнями теоретичних питань і заощаджує час для практичної діяльності.

На початку 90 -х рр. Київським обласним відділом освіти була організована поїздка, у яку і я була запрошена, з вивчення передового досвіду, але уже вчителя російської мови та літератури *Меженка Е.П.* за методикою Шаталова. З тих пір я працювала за даною методикою, але трохи спростивши її, і оцінила переваги такої роботи. Справді, вивчивши теорію, більше часу залишається для практики. Учні завели собі зошити для опорних схем, якими у будь-який час могли скористатися, крім контрольних уроків.

Коли почала викладати світову літературу, подумала, чому ж не застосувати подібні блоки з літератури. (Демонстрація схем до уроків по вивченню повісті Е.Хемінгуея «Старий і море», роману А.Камю «Чума» та інших.)

Нову систему вивчення навчального матеріалу запропонував одеський учитель хімії *М.П.Гузик*. Матеріал подається «великими порціями», тому тут доречно використовувати уроки-лекції, уроки-семінарські заняття, уроки узагальнення та систематизації знань, уроки захисту творчих завдань, уроки практикуми. У своїй практиці при ознайомленні з об'ємним матеріалом, наприклад, з тем «Романтизм»,

«Реалізм», «Модернізм» та інших на уроках світової літератури використовую «великі порції», в яких виділяється основне. (Демонстрація «схем - порцій»).

Справжнє відкриття зробив педагог - новатор із підмосковного Реутова *І.П.Волков*. Він розробив систему розвитку різнопланових здібностей учнів без опори на зразок. На зміну традиційним урокам приходять уроки навчання творчості. У результаті - учні розвивають пізнавальні, трудові, евристичні, винахідницькі здібності. За ініціативи Волкова розроблено в школі «творчу книгу учня», у якій ведеться облік і оцінювання творчої роботи.

Прикладом у моїй педагогічній діяльності служать учителі - новатори : *Є.М.Ільїн* - учитель літератури з Петербурга та грузинський педагог *Шалва Олександрович Амонашвілі*. Сутність досвіду їх - «навчаюче виховання». Амонашвілі писав: «В учителі до себе я запросив Ісуса Христа, Будду, Магомета, Соломона і Педагогів - Сухомлинського, Каменського, Ушинського, Корчака... зробити світ щасливим без доброї школи не можна. А такою її роблять учителі».

У моїй роботі як педагога на першому місці знаходиться моральне формування особистості засобами літератури, а не літературознавчі знання. Основний метод, як я його назвала, - «морально - публіцистично - теоретична інтерпретація» тексту, зближення літератури з життям учня. Даний метод я реалізую за допомогою яскравої деталі.

При вивченні творчості Ш.Бодлера на початковому рівні демонструю вірш «Падло», щоб спрацював «ефект сприйняття», скоріше - «ефект здивування», який активізує діалог слухачів. Доречно зацікавити або здивувати учня перед знайомством з автором твору. Для вирішення цього завдання використовую прогнозоване читання. Прочитавши частину вірша, пропоную спрогнозувати: що буде далі. Таке читання робить сприйняття твору проблемним і дає учням роль співавторів твору. Діти роблять припущення, відкидаючи та спростовуючи думки один одного. Часто прогнози учнів не збігаються з авторським варіантом, і це викликає естетичний шок, але робить урок ще більш цікавим та інтригуючим. Коли перше враження пройшло, світ поетичного тексту розкривається за допомогою запитань:

- Спробуйте подивитися на світ очима ліричного героя. Яким він постає перед ним?
- Що є для нього прекрасним, а що потворним?
- Чому автор приводить закоханих до мертвої тварини?
- Яким був світ до зустрічі з падлом? Що змінилося після зустрічі? Укажіть слова, які допомагають зрозуміти психологічний стан ліричного героя.

Перед вивченням роману А.Камю «Чума» знайомлю одинадцятикласників з поняттям «екзистенціалізм» і попутно розглядаємо термін «погранична або межова ситуація». Екзистенціаліст Сартр в одній із праць пояснював поняття на

І такому прикладі: мати втратила старшого сина на війні, для молодшого є право на вибір: або йти на війну і, можливо, загинути, або залишитися з матір'ю, але совість не дасть спокійно жити.

Зробіть свій вибір. Пауза. Ніхто не хоче почати першим розмову. Поступово відновлюється діалог «учень - учень», «учень - учитель». Кожен старшокласник вибудовує свій моральний закон, дискутує з іншим. На таких уроках при розв'язанні подібних завдань і формується життєва позиція молоді. На уроках - діалогах діти приходять до тих або інших переконань, не просто засвоюючи зразки, запропоновані дорослими. Учні отримують можливість самостійно виробити свої переконання в зіткненні і боротьбі з різними, навіть протилежними типами мислення. Так формується вільна особистість. І це, я вважаю, найголовніше в роботі педагога.

До новаторських надбань належить компаративістика, яка дуже захопила мене. Уроки з елементами компаративного аналізу - це особливі уроки, які вимагають ґрунтовної підготовки і від учителя, і від учня. Основну їхню перевагу перед традиційними вбачаю в тому, що вони оптимізують навчальний процес, роблять його дослідницьким, творчим, цікавим. Таким урокам я надаю перевагу. Вони виключають диктат, унеможливають суцільний монолог вчителя, ставлять заслін повчанням, навчають дітей працювати в групах, займатися пошуковою роботою. На таких уроках широко використовую таблиці, різноманітні схеми, як-от «Кола Вена» (демонстрація схем). Наприклад, при вивченні драми П.Кальдерона «Життя - це сон» порівнюється образ Сехизмундо та Гамлеїа, або Росаури та Офелії; Петербург Ф.Достоевського та МГоголя та інших.

На різні сучасних досягнень компаративістики мене приваблює імагологія (наука, що досліджує, як література однієї нації витворює художній образ іншої нації).

Беліков

- тхір;
- футляр;
- боїться життя;
- мовчазний;
- «якби чого не сталося»;
- захоплюється малоросійською мовою, яка нагадує старогрецьку;
- підтримує дружні стосунки;
- міркування за циркуляром

Варсьька

- Афродіта;
- мармелад;
- любить життя;
- співає;
- сміється;
- говорить живою мелодійною українською мовою;
- «дивне міркування»;
- висока, струнка, чорнобрива;
- ні від кого не залежна

- самотність;
- поміркованість;
- інтелігентність;
- прагнення створити сім'ю;
- мелодійна мова

Славутицький літературний центр

Модель самоосвіти вчителя загальноосвітнього навчального закладу

Хто стоїть на місці, той відстає
А хто не хоче відставати, мусить рухатися вперед, і не
зупинятися, досягнувши вершини, а підійматися вище.
У цьому ц полягає основна місія сучасного учителя.

Давня мудрість

Самоосвіта вчителя є необхідна умова професійної діяльності педагога. Суспільство завжди пред'являло, і буде пред'являти до вчителя найвищі вимоги. Для того щоб вчити інших потрібно знати більше, ніж всі інші. І ці знання не повинні обмежуватися предметом і методикою його викладання. Учитель повинен вчитися всьому постійно, тому що сама його робота пов'язана з постійним оновленням. Він перший стоїть на порозі завтрашнього дня.

Вже не достатньо бути на уроці та поза ним актором, режисером, діловодом, диригентом, дипломатом, психологом, новатором і компетентним фахівцем. Модель сучасного вчителя передбачає готовність до застосування нових освітянських ідей, здатність постійно навчатися, бути у постійному творчому пошуку. Ці якості не видаються додатком до диплома про педагогічну освіту, а формуються у щоденній учительській праці. Самоосвіта - це потреба, яка захищає особистість від інтелектуального зубожіння, це усвідомлений процес пізнавальної діяльності, це вдосконалення будь-яких якостей людини або його навичок.

Вчитель повинен виразно уявляти, що самовдосконалення - це глибоко інтимний, особовий процес, який не терпить шаблонів, стереотипів, жорстких рамок і директивних вказівок. Здатність до самоосвіти не формується у педагога разом з дипломом або за наказом. Цьому теж треба вчитися. А оскільки навчити самого себе значно складніше, ніж когось, вона передбачає методичний супровід. Він має бути багаторівневий і обов'язково - поступовий. Отже, самоосвіта вчителя здійснюється при наявності **таких ознак:**

- самоосвіта як процес пізнання передбачає не просте закріплення професійних знань і засвоєння уже відомої наукової інформації, а має на меті одержання нових наукових методичних знань, практичних навичок;
- самоосвіта повинна бути безупинною, поповнення нових знань може здійснюватися на основі попередньої підготовки педагогів;

- самоосвіта повинна сприяти оволодінню педагогом застосування професійних знань у його практичній діяльності.

Самоосвіта педагога буде продуктивною за **наступних умов**:

- В процесі самоосвіти реалізується потреба особистості у власному розвитку;
- Педагог уміє визначити свої сильні та слабкі сторони, володіє способами самопізнання та самоаналізу, є відкритим до змін;
- Володіє розвинутою здатністю до рефлексії (діяльності особистості, що спрямована на усвідомлення власних дій, почуттів, аналіз цієї діяльності та формулювання висновків);
- Програма професійного саморозвитку, самоосвіти містить у собі можливості дослідницької, пошукової, творчої діяльності;
- Педагог є готовим до творчості;

Основні компоненти самоосвітньої діяльності

Основними напрямками роботи самоосвітньої діяльності педагога є:

- Професійний (предмет викладання)
- Психолого-педагогічний (орієнтоване на учнів та батьків)
- Психологічний (імідж, спілкування, мистецтво впливу, лідерські якості та ін)
- Методичний (педагогічні технології, форми, методи і прийоми навчання)
- Інтелектуальний (орієнтовано на поповнення загальноосвітніх знань)
- Інформаційно-комп'ютерні технології (ознайомлення і придбання навичок роботи з новими технологіями)

- Духовний (мистецтво театральне, образотворче, вокальне, танцювальне, фотографування, відео зйомка)
- Охорона здоров'я і спорт (розвиток фізичної форми)

Принципи самоосвіти вчителя

Принцип цілісності (системність самоосвітньої діяльності).

Принцип діяльності (практична спрямованість роботи).

Принцип мобільності (відповідність змісту самоосвіти рівню професійної компетентності).

Принцип самореалізації (впровадження в життя своїх внутрішніх можливостей та здібностей).

Принцип самоорганізації (здатність особистості раціонально організовувати свою діяльність).

Конкретний зміст і форми самоосвіти вчителя залежать від багатьох обставин: віку, педагогічного стажу, місця проживання, предмету, що викладається, індивідуальних інтересів і захоплень, віку і рівня підготовленості учнів, з якими вчитель працює, атмосфери педагогічного колективу і так далі. Самоосвіта вчителя - необхідна умова ефективності педагогічної діяльності.

Організація самоосвіти вчителя залежить від рівня його підготовки, визначення проблеми, мети вдосконалення його педмайстерності, вибору форм і способів узагальнення досвіду, опанування методики впровадження самоосвітньої діяльності через наступні етапи.

1. Діагностичний:

- діагностика утруднень педагога;
- розробка концептуальних основ;
- участь у навчальних та установчих семінарах.

2. Організаційний:

- створення матеріальних умов;
- підготовка науково-методичних матеріалів, інструментарію;
- мотивація.

3. Практичний:

- послідовне вирішення всіх завдань;
- моніторинг;
- корекція.

4. Узагальнювальний:

- дослідження ефективності;

- аналіз результатів;
- розробка прогнозу.

Отже, самоосвіта вчителя є основною формою підвищення професійної педагогічної компетентності, яка складається з удосконалення знань та узагальнення педагогічного досвіду шляхом цілеспрямованої самоосвітньої роботи.

Механізм самоосвіти - це самоформатування. Самоосвіта - це усвідомлений рух від: Н.В. Бухлова пропонує розглядати самоосвітню діяльність як сукупність декількох «само-»:

- самооцінка - вміння оцінювати свої можливості;
- самооблік - вміння брати до уваги наявність своїх якостей;
- самовизначення - вміння вибирати своє місце в житті, у суспільстві, усвідомити свої інтереси;
- самоорганізація - вміння знайти джерело пізнання й адекватні своїм можливостям форми самоосвіти, планувати, організовувати робоче місце та діяльність; самореалізація - реалізація особистістю своїх можливостей;
- самокритичність - вміння критично оцінювати переваги та недоліки власної роботи; самоконтроль - здатність контролювати свою діяльність; саморозвиток - результат самоосвіти.

Як справедливо вважав К.Д.Ушинський, вчитель живе до тих пір, поки він вчиться, як тільки він перестає вчитися, в нім вмирає вчитель. Як говорив В.Сухомлинський "Далеко не кожен стане вченим. Письменником, артистом, далеко не кожному судилося винайти порох або велосипед, але майстром своєї справи має стати кожен".

**СЛАВУТИЦЬКА МІСЬКА РАДА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
СЛАВУТИЦЬКИЙ ЛІЦЕЙ**

Система управління якістю сертифікована за міжнародними стандартами ISO 9001:2008

вул. Героїв Дніпра, 6, м. Славутич, Київська область, 07100
Тел. (04579) 2-22-60, факс (04579) 2-17-27 E-mail: sliceum@ya.ru
Ідентифікаційний код 25931283

Н А К А З

29.03.2012

№ 14

**Про затвердження рішення
педагогічної ради
«Особисте продуктивне
зростання вчителя як мета
педагогічного процесу»**

На виконання рішення педагогічної ради «Особисте продуктивне зростання вчителя як мета педагогічного процесу» від 29.03.2012 року (протокол № 04),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити рішення педагогічної ради «Особисте продуктивне зростання вчителя як мета педагогічного процесу».
2. Педагогам ліцею:
 - 2.1. Активно запроваджувати в практику педагогічної діяльності інформаційно-комунікаційні технології навчання (постійно).
 - 2.2. Формувати ключові компетентності ліцеїстів через міжпредметні зв'язки, творчі завдання, проектну, науково-дослідницьку діяльність (постійно).
 - 2.3. Продовжувати поповнювати методичний кабінет ліцею та фахові рубрики ліцейського сайту авторськими наробками (постійно).
 - 2.4. Поширювати через пресу власні педагогічні інновації (постійно).

3. Завідуючим кафедр Курач Л.С., Микитенко І.В. на засіданнях кафедр систематично підбивати підсумки самостійної роботи вчителів (на підсумкових засіданнях).
4. Завідуючій бібліотекою Короткевич В.М. поповнювати бібліотечний фонд літературою з питань самоосвіти, новинками психолого-педагогічної літератури (постійно).
5. Заступнику директора з навчальної роботи Тарабровій С.М. оформити матеріали на педагогічну виставку під рубрикою «Новаторські ідеї педагогів Славутицького ліцею» (лютий 2013 року).
6. Секретарю ліцею Мажузі К.А. ознайомити зі змістом цього наказу працівників ліцею під особистий підпис.
7. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Директор ліцею

Т.О. Нечай

Аркуш ознайомлення учителів з наказом
«Про затвердження рішення педагогічної ради
«Особисте продуктивне зростання вчителя як мета педагогічного процесу»
від 29.03.2012 № 14

№ з/п	Прізвище, ініціали	Назва посади	Підпис	Дата
1	Алених Т. Ф.	заступник директора		
2	Артем'єва І. В.	учитель		
3	Березовська О.А.	учитель		
4	Бондаренко Л.В.	учитель		
5	Гавриш Т. М.	учитель		
6	Дерека Н. І.	учитель		
7	Дівичка О. А.	учитель		
8	Жема С. М.	учитель		
9	Зінченко В. А.	учитель		
10	Кирієнко Т.В.	учитель		
11	Курач Л. С.	учитель		
12	Кушнеренко О.В.	учитель		
13	Леонова Л.М.	заступник директора		
14	Микитенко І.В.	учитель		
15	Мотуз М. Г.	учитель		
16	Нашиба Г.А.	учитель		
17	Нікітіна М.О.	учитель		
18	Полулях Т. П.	учитель		
20	Приходько О.В.	учитель		
21	Проценко І. В.	учитель		
22	Рак Г.О.	учитель		
23	Рафаловська Н. О.	учитель		
24	Рудик О. Г.	учитель		
25	Соловійова Н.С.	учитель		
26	Тараброва С.М.	заступник директора		
27	Шаповал В.О.	учитель		
28	Шишкіна І.О.	учитель		
29	Короткевич В.М.	бібліотекар		